

УПИТНИК ЗА СТРУЧНА ДРУШТВА

"ЛИЧНА КАРТА" - 2011.

- 1. Назив стручног друштва:** МАТЕМАТИЧКО ДРУШТВО "АРХИМЕДЕС"
Скраћени називи друштва: "АРХИМЕДЕС" и МД "АРХИМЕДЕС".
(До 31.10.2008. назив је био: Клуб младих математичара "Архимедес").
- 2. Седиште** (адреса, тел./факс, е-mail): 11000 Београд, Дечанска бр. 6.
Телефони: 3245–382 и 3245–381, факс 3245–383.
Е-mail: arhimed1@eunet.rs • Site: www.arhimedes.rs и www.mislisa.rs
- 3. Регистрација друштва:** Решењем Агенције за привредне регистре (Регистратор удружења) бр. БУ 5783/2010 од 04.06.2010. године "Архимедес" је уписан у Регистар удружења – у складу са Законом о удружењима ("Службени гласник РС" бр. 51/09). "Архимедес" је основан 01.10.1973.

Статутом су утврђени циљ и задаци, управљање и целокупна делатност.

Радам Друштва руководи Управни одбор од 11 чланова, међу којима су универзитетски професори, наставници из ОШ и СШ, сарадници из других институција.

- 4. Подаци за идентификацију:** МД "Архимедес" је правно лице.

Матични број 07071337, регистарски број 01807071337,
шифра делатности 91120, ПИБ 100067193.

Евидентиран за ПДВ од 01.01.2005.

Текући рачун: 205–11047–24 (КБ) и 170–766–44 (УКБ)

- 5. Председник:** проф. др *Владимир Јанковић* (Математички факултет у Београду).
Заменик председника: *Миодраг Грујић*, професор (БВК).
Секретар: *Јелена Башић*, професор (ОШ "Светозар Милетић" у Земуну).
Директор (за стручне и имовинско-правне послове): *Богољуб Маринковић*, проф.
- 6. Контакт особа:** *Богољуб Маринковић*, професор, моб.тел. 063/358-248
Овлашћена лица: председник и директор.
- 7. Чланови Друштва:**

МД "Архимедес" има две категорије чланова:

- а) одрасли (наставници математике из школа свих нивоа и факултета, научни радници у области математике и остали грађани-љубитељи математике и/или рачунарства); ови чланови могу да буду редовни и почасни;
- б) ученици основних и средњих школа, студенти (подмладак Друштва).

Чланови имају чланске књижице.

До сада је регистровано око 28.800 чланова (1.710 одраслих и 27.100 ученика и студената), не рачунајући чланове Клуба "Мислиша". У току једне године активних чланова је 800–1.000. Клуб "Мислиша" има око 140.000 чланова.

- 8. Облици унутрашње организације:** подружнице, активи, секције, клубови и други облици унутрашње организације. Могу да буду на територијалном принципу (школски, општински, регионални), према тематици рада (рачунарство, историја математике, забавна математика и сл.), према стручним квалификацијама и узрасту (секција наставника, секција ученика и сл.) или у другим комбинацијама. Ови делови Друштва немају својство правног лица. Њихов рад се регулише посебним *Упутством* које доноси Управни одбор Друштва. Друштво нема радника у сталном радном односу (не може да им се обезбеди плата, јер нема сталног извора финансирања).
- 9. Делатност:** МД "Архимедес" је специјализовано *стручно друштво у области образовања и васпитања*, које окупља даровите младе математичаре и друге љубитеље математике и рачунарства разних узраста (ученици основних и средњих школа, студенти, наставници на свим нивоима и др.) и то на целом

подручју Републике Србије (највише у Београду). Као стручне сараднике "Архимедес" окупља истакнуте наставнике из ОШ и СШ, наше и стране стручњаке са факултета и других институција, првенствено ентузијасте. Део "Архимедесовог" стручног тима стекао је изванредно наставно умеће у самом "Архимедесу".

МД "Архимедес" има осмишљен систем рада и обимне активности на више сектора:

- **Математичке школе и специјализовани курсеви:** Сталне, летње и зимске школе младих математичара; рачунарски курсеви; "Архимедесова" Олимпијска група и други специјализовани курсеви, математичке секције, математички практикум. Најважнија и основна је стална "Архимедесова" школа младих математичара (АШММ) у Београду која ради током целе школске године. Похађају је љубитељи математике од I р. ОШ до IV р. СШ, а реализују се два програма: програм А (стандардни) за све ученике ОШ и СШ и програм Б (повишени-продубљени) за ученике IV–VIII р. ОШ. Избор ученика врши се по конкурсима на почетку сваке шк. године - на основу њихових дотадашњих успеха и пријемног теста (само за програм Б). За најбоље средњошколце (кандидате за наше државне екипе на међународним математичким такмичењима) организована је пре 12 година посебна Олимпијска група (програм Б*) с којом се ради целе школске године (већина полазника ове групе су редовни ученици Математичке гимназије у Београду). У оквиру АШММ ради и група старијих предшколаца, а од пре четири школске године поново раде Дописна математичка школа (која има и интернет варијанту) и "Архимедесова" Градска математичка секција.

До сада: 37 генерација сталне математичке школе са 24.850 ученика, 107 летњих и зимских школа (кампови) са око 10.000 ученика, 1030 ученика на рачунарским курсевима, 2.060 ученика у математичким секцијама; 900 ученика у математичком практикуму; укупно око 38.840 ученика, око 55.600 одржаних часова; 5.800 ученика дописне школе.

"Архимедесов" концепт математичке школе даје веома добре резултате. "Архимедесовци" су успешни на свим такмичењима, на конкурсима за упис у Математичку гимназију, као студенти на свим факултетима. На пример, студенти генерација на Математичком факултету у Београду током 5–8 година (до 2010) били су искључиво "Архимедесовци", својевремено полазници "Архимедесове" Олимпијске групе (иначе, редовни ученици Математичке гимназије у Београду).

Носиоци награда и других признања на математичким такмичењима свих врста и нивоа, укључујући и међународна (Балканијада, Међународна математичка олимпијада, Међународни математички турнир градова) у великом броју су ученици "Архимедесових" математичких школа. Неки примери изванредног успеха: на републичком и савезном такмичењу из математике за ОШ међу првих 15 такмичара 10 су били из истог одељења 8. разреда "Архимедесове" школе (2004); од првих 13 места у 1. раз. СШ чак 10 је припало "Архимедесовцима" само из једног одељења "Архимедесове" школе (2005), а на савезном за СШ од првих 10 места за 3-4. раз. "Архимедесовци" су узели 8 места (2004)! Већина чланова наше државне екипе већ годинама су "Архимедесовци", првенствено из "Архимедесове" Олимпијске групе (иначе, редовни ученици МГ) и они су најуспешнији чланови државне екипе (увек су освајали медаље). Нека подаци говоре. На Балканској математичкој олимпијади (БМО) за СШ у периоду 1995–2011, "Архимедесовци" су освојили 60 од укупно 73 медаља (награда) за нашу земљу. На Међународној математичкој олимпијади (ИМО) у периоду 1992–2011. од укупно 77 медаља за нашу земљу "Архимедесовци" су освојили 65 медаља! Дугогодишњи "Архимедесовац" Душан Ђукић је освојио 1999. године једину златну медаљу на ИМО за нашу земљу (у том периоду), док је 2008. године на ИМО златну медаљу освојио такође „Архимедесовац“ Лука Милићевић. Већ 13 година на Летњој конференцији (финалу) Међународног математичког турнира градова сви „Архимедесовци“ (а они су чинили већину учесника из Србије) сваке године су освајали награде.

Многи успешни "Архимедесовци" су и пре уписа у Математичку гимназију или друге средње школе годинама били у "Архимедесовој" школи (неки још од првог разреда ОШ) и ту свакако доста научили. Међутим, допринос "Архимедеса" поменутих успесима у јавности се **увек** прећуткује и углавном приписује матичним школама.

Многи од успешних "Архимедесоваца" студирају или раде на престижним страним универзитетима, а неки су тамо и докторирали.

- **Популарисање математике и науке уопште:** научно-популарна предавања, математичке приредбе и квизови, посела, изложбе, конкурси, промоције, прилози у часописима и СЈИ .

Организовано: 82 научно-популарна предавања и 198 разних "математичких" приредби (квизови, изложбе, посела, конкурси и др.) са око 24.000 присутних. Посебно се истиче изложба у Педагошком музеју поводом 30 година рада „Архимедеса“.

- **Математички турнири и друга такмичења:** "Архимедесов" математички турнир - екипна првенства ОШ и СШ Србије у математици (математичке олимпијаде ОШ и СШ), Међународни математички турнир градова (за Београд), масовно национално математичко такмичење "Мислиша" (има и финале), Дописна математичка олимпијада (има и финале), Математичка интернет олимпијада (има и финале).

До сада: одржано **70 математичких турнира** (37 за ОШ и 33 за СШ): укупно 4.054 екипе са 18.318 такмичара, покренуто и одржано ново математичко такмичење "**Мислиша**" 2006, 2007, 2008, 2009, 2010. и 2011. године са 145.964 учесника из ОШ и СШ Србије; организована **Дописна математичка олимпијада** 2006–2010. за ОШ (6.900 учесника); одржана **Интернет математичка олимпијада** (само за ђаке шестаке) са 69 учесника; састављено 1355 задатака за 168.145 ученика на другим такмичењима; организовано 13 учешћа Београда на **Међународном математичком Турниру градова** (на коме учествује преко 100 градова широм света, који носе трошкове за своје представнике на финалу-Летњој конференцији Турнира градова, што није случај са Београдом!); организовано је и такмичење програмера бив. Југославије (1988–1990).

- **Усавршавање наставника (стручни скупови наставника):** стручне трибине (математичка, рачунарска, учитељска), зимски специјализовани семинари за наставнике (математика, рачунарство, учитељи), тематски семинари и практикуми, семинари за наставнике-менторе за рад са даровитим ученицима (током школске године, летњи, зимски), консултације; сарадња са школама и другим организацијама код нас и у свету. „Архимедес“ има чак 13 акредитованих семинара код Завода за унапређивање образовања и васпитања и Министарства просвете и науке.

До сада одржано 955 стручних скупова: 366 математичких, 55 учитељских и 50 рачунарских трибина; 66 зимских специјализованих семинара, 118 краћих тематских семинара и око 300 појединачних предавања и инструктивно-консултативних састанака; укупно 1.745 предавања, са око 71.100 присутних наставника. Учесници ових скупова су (преко евалуационих упитника и у другим приликама) дали највише оцене за садржај и квалитет свих "Архимедесових" семинара и других стручних скупова.

- **Специјализована библиотека** (књиге и часописи, на нашем и страним језицима), по много чему јединствена на нашим просторима, једина која је стално на услузи ученицима и наставницима.

Књижни фонд библиотеке: преко 26.300 књига и 5.500 примерака часописа.

- **Издавачка делатност (стварање и издавање приручне литературе):** Друштво издаје периодичне и посебне стручне публикације: часописе "Математички забавник" и "Архимедес" (има дужи прекид у излажењу, из финансијских и техничких разлога), билтене, брошуре (едиције: "Материјали за младе математичаре", "Математичка трибина" и "Математика у српском народу"), збирке задатака и друге публикације за ученике и наставнике. "Архимедес" је добио лиценцу типа "Б" за издавање уџбеничке литературе.

До сада је написано и публиковано 350 наслова разних публикација у тиражу преко 2.350.000 примерака; на пример, у специјализованој едицији "Материјали за младе математичаре" објављено је 152 наслова (тематских брошура).

• **Остали послови** (информационо-документациони, административно-књиговодствени, технички и др.)

Неколико стотина хиљада докумената, укључујући обимну писану, фото и видео стручну документацију, као и два сајта на Интернету.

- 10. Начин финансирања:** чланарина и други доприноси чланова (добровољни прилози), недовољна партиципација Министарства просвете за одржавање математичких турнира, накнаде за извршене услуге, котизације, претплата и продаја публикација, поклони, остали приходи у складу са Законом. Напоменимо да у току првих 20 година рада (1973–1993) у "Архимедесу" појам хонорара није постојао, а учешће у свим активностима било је бесплатно. И данас већину послова сарадници "Архимедеса" обављају волонтерски (без накнаде).
- 11. Фондације при друштву:** Друштво има свој *Фонд младих математичара (ФММ)*, али сада у њему нема средстава. Средства се формирају од донација и других прилога Фонду.
- 12. Напомена:** Ранији назив Клуб "Архимедес" није говорио много. Требало га је схватити у ширем значењу, јер "Архимедес" је био и сада је много више од некаквог клуба, како по многострукој делатности, тако и по резултатима које је остварио у подстицању и конкретном раду на математичком образовању младих и стручном раду са наставницима. „Архимедес“ је по много чему јединствена институција. То је својеврсна "математичка кућа", највећи центар окупљања љубитеља математике код нас (младих и одраслих) и то током целе године. Неке активности први је у Србији иницирао и успешно развио "Архимедес", па су касније служиле другима за узор. "Архимедес" остварује сарадњу са школама, научним и другим организацијама у земљи и иностранству.

"Архимедес" је добио **СВЕТОСАВСКУ НАГРАДУ** Министарства просвета за 2008. годину.

Београд, 31.08.2011.

Овај преглед се обнавља једанпут годишње, на крају сваке школске године.

„АРХИМЕДЕС“

ОВЛАШЋЕНО ЛИЦЕ:

Богољуб Маринковић

Богољуб Маринковић, проф.